

Hoe kinderen in kinderdagverblijven

Landen	Type dienstverlening	Structurele factoren				Voedingsnormen		
		Worden door- gaans maaltijden voorzien?	Welk % kinderen die tijdens de middagpauze aan- wezig zijn, neemt een maaltijd?	Worden maal- tijden gewoonlijk intern of extern bereid?	Indien intern, hebben keuken- medewerkers opleiding nodig?	Moeten maal- tijden beantwoor- den aan voe- dingsnormen?	Zijn er speciale menu's voor afwijkende diëten?	
Oostenrijk	andere	4	meer dan 50%	extern	n.v.t.	ja	ja	
België	Vlaams	scholen	2	geen info	extern	n.v.t.	geen info	neen
	Waals	andere	4	100%	extern	n.v.t.	ja	ja
		scholen	3	ca. 25%	beide	neen	neen (b)	soms
		andere	4	100%	beide	neen	neen (b)	ja voor gezond- heid; soms voor andere
Denemarken	scholen (a)	1	weinig	intern	ja (a)	geen info	geen info	
	andere (a)	2 onder 3 j. 1 3 tot 5 j.	50% onder 3 j. 2% 3 tot 5 j.	intern	ja (a)	ja (b)	ja	
Frankrijk	scholen	3	100%	vln. extern	ja	ja	meestal, niet alle- maal voor gezond- heid	
	andere	3	100%	vln. extern	ja	ja	meestal, niet alle- maal voor gezond- heid	
Italië	scholen	4	100%	intern	ja	ja + smaak	ja	
	andere	4	100%	intern	ja	ja + smaak	ja	
Spanje	andere (a)	4	ca. 60 %	beide	ja (b)	neen	ja voor gezond- heid; soms voor andere	
Zweden	scholen	4	100%	beide	neen	neen (a)	ja	
	andere	4	100%	beide	neen	neen (a)	ja	
Zwitserland (Franstalig)	andere	4	100%	beide	ja	neen (a)	ja	
Verenigd Koninkrijk Engeland	scholen	4 (a)	43% (b)	beide	neen	ja	ja	
	andere	geen info	geen info	geen info	geen info	neen	geen info	
	Schotland	scholen	4	49% (b)	beide	ja (c)	ja	ja
		andere	geen info	geen info	geen info	geen info	neen	ja

Legende:

Scholen omvat basisscholen; met uitzondering van Italië waar het 3- tot 6-jarigen betreft en Engeland en Zweden waar ook secundaire scholen bedoeld worden

Andere omvat kinderdagverblijven en andere niet-schoolomgevingen

n.v.t. niet van toepassing

- 4 alle voorzien maaltijden
- 3 de meeste voorzien maaltijden
- 2 sommige voorzien maaltijden (minder dan de helft)
- 1 slechts enkele voorzien maaltijden (minder dan tien percent)

Opmerkingen:

België: (a) Kind & Gezin; (b) enkel voedingsaanbevelingen; (c) behalve voor specifieke kooklessen – 'atelier cuisine', gewoonlijk in een kinderdagverblijf; (d) niet expliciet in het leerplan, maar voeding en voedselproductie worden regelmatig opgenomen; (e) gewoonlijk intern in gesubsidieerde kinderdagverblijven, meer gemengd in particuliere kinderdagverblijven.

Denemarken: (a) de beslissing om op school al dan niet maaltijden aan te bieden, wordt

en scholen in Europa eten

Welke instelling bepaalt de normen?	Educatieve factoren				Betrokkenheid van ouders		
	Hoeveel tijd wordt voorzien voor de lunch?	Eten medewerkers gewoonlijk met de kinderen?	Worden kinderen toegelaten in de keuken of betrokken bij de bereiding van het eten?	Besteedt het leerplan aandacht aan gezond eten?	Worden ouders betrokken bij het menu?	Betalen ouders voor de maaltijden? Hoeveel per dag?	Zijn maaltijden gratis / goedkoper voor gezinnen met een laag inkomen?
gezondheid	30-60 min.	ja	neen/neen	ja	neen	€ 2.50 tot € 5,50	ja
n.v.t.	30 min.	neen	neen/neen	ja	neen	ja	neen
kinderwelzijn (a)	zo veel als nodig	neen	neen/neen	ja	ja	inbegrepen in tarief	lagere tarieven
n.v.t.	Varieert (20-90 min.)	neen	neen/neen (c)	neen (d)	neen	€ 2 tot € 3,50	neen
n.v.t.	zo veel als nodig	neen	neen (c)	neen	neen	inbegrepen in tarief	lagere tarieven
geen info	30-45 min.	neen	geen info	ja	ja	ja	geen info
landbouw en voedsel	30-45 min.	ja	ja/ja	ja	ja	neen – onder 3 j. ja – 3 tot 5 j.	ja voor 3 tot 5 j.
landbouw	60 min.	neen	neen/neen	neen	neen	ca. € 4	soms, halve prijs
landbouw	varieert	soms	soms	geen leerplan	neen	inbegrepen in tarief	lagere tarieven
gezondheid	60 min.	ja	niet altijd/ja	ja	ja	ca. € 5	ja
gezondheid	60 min.	ja	ja/ja	ja	ja	inbegrepen in tarief	lagere tarieven
n.v.t.	geen info (c)	neen (maar zitten bij kinderen)	ja/soms	neen (d)	neen	varieert	ja
(a)	40 min.	soms	ja/neen	ja	neen	neen	n.v.t.
(a)	40 min.	ja	ja	neen	neen	neen	n.v.t.
n.v.t.	ten minste 60 min.	ja	neen/soms	ja	neen	inbegrepen in tarief	lagere tarieven
onderwijs	varieert	geen info	neen	ja	neen	varieert – gemiddeld € 2,43	ja
n.v.t.	geen info	geen info	geen info	geen info	geen info	geen info	geen info
onderwijs, gezondheid + andere	45-60 min (d)	soms	soms	ja	neen	varieert van € 1,50 tot € 2,55	ja
n.v.t.	geen info	ja	varieert (f)	geen info	geen info	geen info	geen info

lokaal genomen; er is geen landelijke informatie beschikbaar.

Spanje: (a) 'andere' betreft centra voor kinderen van 0 tot 3 jaar, al worden deze gewoonlijk 'scholen' genoemd; (b) opleiding focust voornamelijk op hygiëne; (c) in centra voor kinderen van 0 tot 3 jaar of 0 tot 6 jaar hebben kinderen altijd de lunch genomen en wordt voeding beschouwd als een belangrijk onderdeel van de opvoeding; in scholen, met inbegrip van klassen voor 3- tot 6-jarigen, is het aanbieden van een lunch overwegend

een recente ontwikkeling en werden kinderen tot voor kort verondersteld om thuis te lunchen.

Zweden: (a) Het Nationale Voedselbureau stelt voedingsrichtlijnen op die doorgaans gevolgd worden door lokale overheden, hoewel zij daartoe niet verplicht zijn.

Zwitserland: (a) enkel voedingsrichtlijnen.

Verenigd Koninkrijk: (a) sommige scholen bieden alleen koude maaltijden, bv. sandwi-

ches, aan; (b) 3- en 4-jarigen zijn overwegend deeltijds op school en blijven niet voor de lunch; (c) basis-voedselhygiëne voor alle medewerkers, getuigschriften voor leidinggevenden; (d) uit vele rapporten blijkt dat kinderen in de praktijk vaak minder dan 20 minuten de tijd nemen; (e) nationale richtlijnen worden in de loop van 2006 geïntroduceerd; (f) vandaag de dag minder waarschijnlijk omwille van strengere regelgeving.